

Gn 18,6–15; 21,1–7: Proměněný smích

Děti, dneska máme příběh o důležité biblické ženě, která se jmenovala Sára. Kdo byla Sára? Co o ní víte? Kdo byl její manžel? Jaké měla děti?

Ten příběh je také o smíchu. Jsou různé druhy smíchu. Jaké? Ukázat obrázky. Je smích:

1. radostný, ale také **2. hořký – smutný – trpký smích** a je taky **3. výsměch nebo posměch**.

O jaký smích jde v našem příběhu? Co smích Sáry vyjadřuje? Vyjadřuje radost? Nebo vyjadřuje pochybnost? Nebo je to posměch? Nebo možná i smutek? Může smích vyjadřovat i smutek? Člověk by nad něčím plakal, ale místo toho, aby plakal, tak se nad tím zasměje, možná spíš trochu pousměje.

Jaký smích byl ten Sárin? To, co Sára slyší od Hospodina, je pro ni tak neuvěřitelné, že jí to připadá až směšné, připadá jí to k smíchu. Čemu se vlastně smála? Tomu, že by se jí mělo ještě narodit dítě. A proč jí to připadalo k smíchu? Protože už byla stará. A nejen ona, i její muž, Abrahám, byl už starý. Sára se směje v duchu, jen tak sama pro sebe a říká si: *„I můj pán je stařec.“* Tím pánem myslí svého muže Abrahama.

Připadlo vám někdy Boží slovo směšné? Smích je zvláštní reakce na to, co říká Bůh.

A co říká Hospodin na to, že se Sára směje tomu, co řekl? *„Hospodin Abrahamovi řekl: Pročpak se Sára směje?“* Co myslíte, zlobil se Hospodin kvůli tomu, že se Sára smála tomu, co slíbil Abrahamovi?

Já myslím, že se nezlobil. On se tomu totiž před tím smál i Abraham. V předchozí kapitole čteme, že Hospodin řekl Abrahamovi: *„Svou ženu nebudeš už nazývat Sáráj, její jméno bude Sára (to je Kněžna). Požehnám ji a dám ti také z ní syna; požehnám ji a stane se matkou pronárodů...“* Tu padl Abraham na tvář, usmál se a v duchu si řekl: *„Což se může narodit syn stoletému? Cožpak bude Sára rodit v devadesáti?“ ... Bůh však pravil: „A přece ti tvá žena Sára porodí syna a nazveš ho Izák (to je Smíšek).“* (Gn 17,15–19)

Takže Abraham se smál tomu stejnému, čemu se smála později Sára. Ale Hospodin Abraháma ujistil o tom, že se to skutečně stane, i když mu to v tu chvíli připadalo neuvěřitelné až směšné. Bylo jim už opravdu hodně let. Ovšem pak přichází Hospodin k Abrahamovi znovu, a znovu potvrzuje svůj slib. A tentokrát se tomu směje Sára. Jejich syn se bude podle toho jmenovat Izák, to znamená „Smíšek“. Jeho jméno jim bude připomínat, jak se smáli té představě, že by se jim měl narodit.

Hospodin na ten smích Sáry reaguje otázkou, kterou klade Abrahamovi: *„Pročpak se Sára směje? Proč říká, což mohu opravdu rodit, když už jsem tak stará?“*

V tom, co pak říká Hospodin Abrahamovi, je pro nás jedna poučná věc. Sára si říkala, že už je sešlá a taky, že její pán je stařec. Ale Hospodin, když Abrahamovi říká to, co říkala jeho žena, tak slova o tom, že Abraham je stařec, vynechá. Taktně o tom pomlčí. To je zajímavé. Hospodin nechce, aby se Abraham cítil dotčený tím, co si o něm jeho žena říká. Nechce, aby mezi manželi vznikl konflikt, a tak pomlčí o tom, co si Sára říkala o Abrahamovi. Neřekne Abrahamovi, že Sára si o něm říká, že už je starý.

A zároveň je ujišťuje o tom, že to, co Sáře připadá tak nemožné, až to je pro ni směšná představa, tak pro něho to není nemožné. Není to něco, co přesahuje jeho možnosti.

Sára ovšem popírá to, že by se smála. Slovo „smát se“, které je v hebrejštině základem Izákova jména, se tak v příběhu několikrát opakuje: „*Nesmála jsem se ... Ale ano, smála ses.*“ Hospodin se obrací přímo na Sáru. „*Ty ses smála.*“

Sára to zapírá, ale opět vidíme, že Hospodin jí to nevyčítá, nezlobí se, neurazí se kvůli tomu, že se Sára smála tomu, co říkal. Nic takového, jenom řekne, že ví o tom, že se Sára smála.

Můžeme na tom vidět, že Hospodin nám rozumí. Že má pochopení pro to, když nám jeho sliby připadají neuvěřitelné a směšné. Ví, jak to s námi je, nemá smysl před ním něco zapírat. Ale zároveň nám rozumí. A navzdory naší pochybnosti prosadí to, co chce.

A taky splní to, co slíbil. Sářin smích, který vyjadřuje její pochybnosti, se promění ve smích radostný: *Hospodin navštívil Sáru, jak řekl, a splnil jí, co slíbil. Sára otěhotněla a Abrahamovi, ačkoli byl stár, porodila syna v čase, který mu Bůh předpověděl. Abraham dal svému narozenému synu, kterého mu Sára porodila, jméno Izák. ... Tu Sára řekla: „Bůh mi dopřál, že se mohu smát. Se mnou ať se směje každý, kdo o tom uslyší.“* (Gn 21,1–6)

Jsou různé druhy smíchu, ale ten smích, který je projevem radosti, ten je asi nejhezčí. A Sára nás k němu zve. Když se jí skutečně narodí syn, říká: „*Se mnou ať se směje každý, kdo o tom uslyší.*“

Narození dítěte je jistě důvod k radosti, a pokud je to dítě, které se tak nečekaně narodí starým bezdětným rodičům, tak je to důvod o to větší. A tady navíc půjde o narození někoho, přes koho se bude Abrahamovo požehnání předávat dál, k dalším generacím.

Na Sáře můžeme vidět, jak Hospodin jedná. Nevyčítá to, když nejsme schopni uvěřit jeho slibům, které přesahují naše chápání. Ale trvá si na svém a od svých slibů neustoupí. Uskuteční je a tím dává do lidského života důvody k radosti.

Písnička: *Má duše Boha velebí* (Svítá 176)